

Мірошнікова // Сучасні досягнення фармацевтичної технології і біотехнології : зб. наук. праць. – Х.: Вид-во НФаУ, 2016. – С.170-173.

4. Громовик Б.П. Термінологічна сутність освітньої логістики / Б.П. Громовик, І.О. Мірошнікова // Актуальні проблеми розвитку галузевої економіки та логістики: матер. V міжнарод. наук.-практ. конференції з міжнар. участю 20-21 квітня 2017 р. / ред. кол.: О.В. Посилкіна, О.В. Літвінова, Я.Г. Онищенко. – Х.: Вид-во НФаУ, 2017.– С. 256-258.

5. Концепція підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://fes.kiev.ua/n/cms/25/?tx_news_pi1%5Bnews%5D=373&tx_news_pi1%5Bcontroller%5D=News&tx_news_pi1%5Baction%5D=detail&cHash=4bb7fec85bc8ae3f46c63cfbacce1732.

6. Концепція підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uam.in.ua/upload/medialibrary/3fb/3fb2c5c519f60251581d83fc2c139b61.pdf>

7. Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 24.01.2013 № 48 «Про затвердження Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0488-13>.

8. Партнерство з роботодавцями як стратегічний ресурс розвитку НФаУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.apteka.ua/article/409162>

9. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII (редакція від 01.01.2018) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2984-14/page>.

Губін Ю.І., Зборовська Т.В.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

ПРОБЛЕМИ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Екологічна освіта – одна з найважливіших складових охорони навколишнього середовища. З кожним роком підвищується навантаження на природу. Найбільш розвинені країни Світу знаходять баланс між інтенсивною господарською діяльністю і постійним зменшенням негативного впливу на атмосферу, гідросферу і ґрунти.

Враховуючи складність і наукоємність багатьох природоохоронних заходів і загальні принципи освіти від фундаментальних наукових досліджень до практичного використання і популяризації науки, основні засади природоохоронної діяльності повинні розроблятися у вищих навчальних закладах (ВНЗ).

Враховуючи специфіку впливу на навколишнє середовище різних сфер діяльності людини, кожний ВНЗ повинен розробити свої специфічні програми навчання в області охорони навколишнього середовища. Але є загальні аспекти, які повинні об'єднувати викладання екології у різних ВНЗ.

Згідно Закону України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року» серед стратегічних цілей та завдань було заплановано:

- розроблення до 2015 року та реалізацію Стратегії екологічної освіти з метою сталого розвитку українського суспільства та економіки України;
- створення до 2015 року мережі регіональних екологічно-просвітницьких центрів на базі закладів освіти, неурядових природоохоронних організацій тощо;
- розроблення до 2015 року організаційного механізму місцевого, регіонального та національного рівня для активного залучення громадськості до процесу екологічної освіти з метою сталого розвитку, екологічної просвіти та виховання;

– розширення кола питань санітарно-епідеміологічного та природоохоронного характеру у програмі освіти управлінських кадрів до 2015 року та удосконалення до 2020 року системи безперервної фахової освіти для осіб, які працюють у сфері охорони навколишнього природного середовища.

За даними державної служби статистики України, на початок 2017/18 навчального року в Україні діяв 661 вищий навчальний заклад. Згідно довідника ВНЗ (<https://osvita.ua/vnz/guide/search-17-0-0-154-100.html>) дисципліни з екологічним спрямуванням викладаються у 106, тобто, у кожному шостому ВНЗ.

Одним з інструментів реалізації національної екологічної політики було вибрано освіту та наукове забезпечення. Розроблення методологічних основ та запровадження безперервної екологічної освіти сприятимуть успішній реалізації національної екологічної політики. Такі її складові, як екологічна освіта для сталого розвитку, програма екологічної освіти в рамках державних освітніх програм для дошкільних навчальних закладів, для загальноосвітніх навчальних закладів та вищих навчальних закладів I-IV рівнів акредитації, програми післядипломної освіти та курсової перепідготовки фахівців, є критерієм успішності реалізації Стратегії.

Випереджаючими темпами має розвиватися всеохоплююча екологічна просвіта та виховання підростаючого покоління шляхом підтримки діяльності позашкільних закладів освіти, еколого-натуралістичних центрів та природничих секцій центрів дітей та юнацтва. Необхідно налагодити виробництво виховних та соціальних природоохоронних програм на телебаченні, забезпечити підготовку публікацій, видання спеціальних інформаційних випусків, буклетів, бюлетенів. Подальший розвиток та підтримка неурядових організацій сприятимуть активізації екологічного руху в Україні, поширенню міжнародних зв'язків для спільного розв'язання екологічних проблем, обміну інформацією, знаннями та досвідом, а отже, формуванню свідомого громадянського суспільства на засадах сталого розвитку.

Багато пунктів вказаного закону досі не виконано. Проект закону «Основні засади (стратегія) державної екологічної політики України на період до 2030 року» повторює та підсилює питання екологічної освіти, що висвітлені у діючому законі.

Крім того, розділ V «Економічне та галузеве співробітництво» та глава 6 «Навколишнє середовище», (Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, Стаття 361 з іншої сторони) містить інформацію щодо співробітництва, що має на меті збереження, захист, поліпшення і відтворення якості навколишнього середовища, захист громадського здоров'я, розсудливе та раціональне використання природних ресурсів та заохочення заходів на міжнародному рівні, спрямованих на вирішення регіональних і глобальних проблем навколишнього середовища, *inter alia*, у таких сферах:

- зміна клімату;
- екологічне управління та аналогічні питання, зокрема освіта й навчальна підготовка, доступ до інформації з питань навколишнього середовища та процесу прийняття рішень;
- якість атмосферного повітря;
- якість води та управління водними ресурсами, включаючи морське середовище;
- управління відходами та ресурсами;
- охорона природи, зокрема збереження і захист біологічного та ландшафтного різноманіття (екомережі);
- промислове забруднення і промислові загрози;
- хімічні речовини;
- генетично-модифіковані організми, в тому числі у сільському господарстві;
- шумове забруднення;
- цивільний захист, зокрема стихійні лиха і антропогенні загрози;

- міське середовище;
- екологічні збори.

З урахуванням сучасних проблем у галузі екологічної освіти пропонується включити до навчального процесу у ВНЗ України фармацевтичної та медичної направленості дисципліну «Екологія» орієнтовно наступного змісту:

Тема 1. Глобальні екологічні проблеми та їх роль у сучасних економічних та політичних тенденціях.

Тема 2. Екологія: історія розвитку та сучасний стан.

Тема 3. Системний підхід, як інструмент рішення сучасних екологічних проблем. Вчення про біосферу. Теорії еволюції біосфери. Екосистеми, біогеохімічні цикли.

Тема 4. Екологічний менеджмент та система стандартів ISO серії 14000.

Тема 5. Структура документації системи екологічного менеджменту (СЕМ). Екологічна політика та програма підприємства.

Тема 6. Екологічна безпека.

Тема 7. Визначення суттєвих екологічних аспектів на промисловому підприємстві. Методи визначення критеріїв значності аспектів.

Тема 8. Порядок проведення робіт з оцінки впливу на навколишнє середовище (ОВНС). Документи з ОВНС.

Тема 9. Маркування, як повідомлення про існуючі небезпеки для навколишнього середовища (GHS). Екологічне маркування щодо екологічних аспектів продукції (ISO 14020).

Тема 10. Методологія «життєвого циклу» продукції у контексті впливу на довкілля.

Реалізація в Українських ВНЗ системи екологічної освіти, основаної на міжнародних і зокрема Європейських нормах забезпечить прискорену гармонізацію екологічної політики України з ЄС та створить умови для набуття екологічної відповідальності в суспільстві.

Данькевич О.С.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

ЗНАЧЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ

Практика для студентів — обов'язкова умова навчання у вищому навчальному закладі. Практика буває ознайомча, навчальна, виробнича, переддипломна. Будь-яка з них надає можливість ознайомитися з майбутньою спеціальністю і усвідомити мету навчання, визначити, які професійні навички необхідно засвоїти. Крім того, в багатьох випадках практика дозволяє студентам ближче познайомитися з майбутнім роботодавцем. Робота буде вимагати від колишнього студента здатності орієнтуватися в стрімкому потоці інформації, вдосконалювати практичні навички, самостійно ставити і вирішувати професійні задачі.

Навчання в вищому навчальному закладі передбачає вміння студентів самостійно працювати, аналітично мислити, узагальнювати, знаходити закономірні зв'язки теорії і практики.

Виробнича практика наряду з ознайомчою практикою є пробою сил майбутнього фахівця, вона підтримує в студентах постійний інтерес до навчання, поглиблює і розширює діапазон знань і вмінь. Чим більше практикант проявляє самостійності під час виробничої практики, тим глибші і надійніші його знання.

Проведення виробничої практики має за мету поглиблене розуміння вузлових питань дисципліни, які мають прикладне або фундаментальне значення в підготовці фармацевта, а також набуття знань та навичок надпрограманого обсягу.

Випускники вузів часто скаржаться на недостатню готовність до самостійної роботи в